

ORASCOM CONSTRUCTION INDUSTRIES

● Het Egyptische bedrijf Orascom Construction Industries (OCI), heeft in maart de agro- en melamineactiviteiten van DSM overgenomen voor 310 miljoen euro.

● OCI heeft 86.000 werknemers en is het grootste beursgenoteerde bouwbedrijf in het Midden-Oosten met een marktwaarde van 9,5 miljard dollar.

● OCI zit pas sinds 2007 in de kunstmest en is qua omzet de nummer drie of vier, maar wil snel uitgroeien tot een van de grootste kunstmestfabrikanten ter wereld.

„Ik staar uit het raam”

„Ze vragen me wel eens wat ik hier zoal doe voor de kost. Ik staar vaak uit het raam en kijk naar mijn markt, zeg ik dan. Dan word ik raar aangekeken. Maar het is een feit dat de verkoop van kunstmest vooral afhangt van het weer.”

Renso Zwiers, Corporate Executive Officer van OCI Nitrogen

Charme van de grilligheid

Veel fabrieken die DSM de afgelopen jaren verkocht, blijken het prima te doen in handen van hun nieuwe eigenaars. Zoals de kunstmest- en melaminefabrieken die nu in Egyptische handen zijn.

door Peter Bruijns

Op het bord voor het kantoor in het Geleense Mauritspark staat nog gewoon DSM Agro. Alsof die divisie van DSM niet reeds een half jaar geleden in handen is gekomen van het Egyptische concern OCI.

Voor 310 miljoen euro verkocht DSM in het voorjaar haar kunstmest- en melaminefabrieken aan Orascom Construction Industries (OCI) in Cairo. Sommige analisten menen dat de Egyptenaren voor een dubbeletje op de eerste rang zaten. Volgens een analist van de Rabobank heeft DSM meer dan 100 miljoen euro te weinig gevraagd voor de mest- en melaminefabrieken. Dat is niet zo'n heel vreemde gedachte, want een paar jaar geleden was de Agro-divisie nog de grootste winstmaker van DSM. Het chemieconcern had dus een veel hogere prijs kunnen vragen voor deze kip met de gouden eieren, aldus de Rabo-analist. Dat DSM toch met 310 miljoen euro genoeg nam, komt ook omdat de fabrieken al een tijdje in de etalage stonden. DSM nam in ieder geval een boekverlies van 15 tot 20 miljoen euro voor lief bij de verkoop.

Voor OCI past de overname van de kunstmest- en melaminefabrieken precies in de groeiplannen. Het bedrijf heeft vertrouwen in de markt voor kunstmest op de lange termijn. Volgens Renso Zwiers, de directeur van OCI Nitrogen, was 310 miljoen een faire prijs voor zijn bedrijf. „Zeker als je meerekent dat dit jaar ruim 50 miljoen in de fabrieken wordt geïnvesteerd en volgend jaar nog eens zo'n 50 miljoen. In totaal kost het dus 410 miljoen euro om optimaal te kunnen produceren.”

Zwiers ziet veel overeenkomsten met de situatie van Sabic. Dat Saoedische chemiebedrijf nam acht jaar geleden de basischemie over van DSM om in Europa een eerste voet aan de grond te krijgen. In Sittard kwam het Europees hoofdkantoor. Vervolgens heeft Sabic met investeringen en overnames haar positie snel uitgebouwd. Het bedrijf is nu een belangrijke speler op de Europese markt. Zwiers: „We gaan er-

Renso Zwiers verhuisde een

salpeterzuurfabriek van IJmuiden naar Geleen, zodat er geen ammoniaktreinen meer dwars door het land hoeven te rijden.

foto Ermindo Armino

van uit dat we met OCI net zo terecht komen. In Europa is OCI nog tamelijk onbekend, maar we willen door overnames een stevigere positie veroveren. Nieuwe fabrieken zullen er in Europa niet meer bij worden gebouwd. Maar er is nog winst te halen door efficiënter te werken. Om die reden hebben we in 2009 onze fabriek in IJmuiden gesloten en een groot deel van de capaciteit naar Geleen gehaald. Zo hebben we een salpeterzuurfabriek verplaatst en hier opnieuw opgestart. Gisteren hebben we met een klein feestje gevierd dat die fabriek binnen een jaar na de ontmanteling weer op volle capaciteit in Geleen draait.”

Door de sluiting van de fabriek in IJmuiden komt er een eind aan de zeer omstreden ammoniaktransporten dwars door het land naar Geleen. Alle fabrieken die ammoniak gebruiken zijn nu in Geleen geconcentreerd.

De volgende stap is een flinke uitbreiding van de capaciteit voor kunstmest op Chemelot, van 1 naar 1,5 miljoen ton in 2012. Het totale project vergt een investering van ruim 115 miljoen euro.

Zwiers: „Het is super dat we terecht zijn gekomen bij een moeder

die meer toevoegt. OCI wil verder uitbreiden in Europa door middel van overnames. We krijgen een uitbreiding van onze portefeuille, want we gaan voor onze nieuwe moeder ureum verkopen. Dat is een versterker in spaanplaten, keukenbladen, geldbiljetten en campingborden. De fabrieken die kunstmest en melamine maken, zijn zo met elkaar

verknoot dat Zwiers blij is dat beide activiteiten door OCI zijn overgenomen. „De synergie-effecten zijn groot, maar toch gaat het om totaal verschillende markten. Dat heeft als voordeel dat als in de ene markt weinig wordt verdiend, dat in de andere markt goedgeemaakt kan worden. Het houdt elkaar een beetje in balans.”

„We zijn wereldmarktleider met melamine, met fabrieken in Geleen, en joint-ventures in China en

Indonesië. Bovendien gaan we onze tweede fabriek in Geleen binnenkort weer opstarten. Die hebben we twee jaar geleden - bij het begin van de kredietcrisis - in de mottenballen gelegd. Eind 2011 komt die fabriek weer in productie.”

Een van de redenen voor DSM om de kunstmest- en melaminefabrieken te verkopen, was de grilligheid van de sector. Het ene jaar kan de kunstmestproductie mooie winsten opleveren, het volgende jaar verliezen, zonder dat je als fabrikant daar veel invloed op hebt. „En het is ook nog eens moeilijk voorspelbaar,” zegt Zwiers. „De raad van bestuur van DSM vond het prima als ik meer kunstmest verkocht dan verwacht, maar als de resultaten onverwacht tegenvielen, vonden ze dat allerminst leuk. Het hangt soms van incidenten af of een kwartaal goed uitpakt.”

„Ze vragen me wel eens wat ik hier zoal doe. Ik staar uit het raam en kijk naar mijn markt, zeg ik dan. Dan word ik raar aangekeken. Maar het is een feit dat de verkoop van kunstmest vooral afhangt van het weer. Als je een slechte lange winter hebt, weet je dat het een moeizaam jaar wordt. Als het seizoen

slecht uitpakt voor de boeren, weten we dat het ook in de kunstmestmarkt erg lastig wordt.”

Met OCI hebben de kunstmest- en melaminefabrieken een eigenaar die vertrouwen heeft in de resultaten op de lange termijn en die er niet van schrikt als er enkele mindere jaren tussen zitten. Om dat op te vangen is wel een flinke financiële buffer nodig.

Ondertussen heeft de sector regelmatig last van overcapaciteit. „Op de wereldmarkt en met name in China worden continu fabrieken bijgebouwd,” weet Zwiers. Als er te veel mestfabrieken zijn, zakt de mestprijs zo ver dat bedrijven er verlies op lijden, met als uiteindelijk gevolg dat er weer fabrieken worden gesloten. De kunst is de kosten zo laag mogelijk te houden. Alleen de grote concerns kunnen zo'n cyclus overleven.

Zwiers heeft er vertrouwen in: „De trend is dat de wereldbevolking groeit; steeds meer mensen die gevoed moeten worden. In veel opkomende landen worden mensen welvarender en willen ze meer vlees eten. Daar zijn hogere landbouwopbrengsten voor nodig en daarom zal de behoefte aan kunstmest op termijn altijd stijgen.”